

Český model
amerického kongresu

Vojenská přítomnost ve východní Evropě

Zpráva Výzkumné služby Kongresu

Milan Podmaník

1 Úvod

V debatách o přítomnosti amerických vojsk v Evropě je možné identifikovat několik vln. Vítězství v druhé světové válce a okupace poraženého Německa vedly k tomu, že v této zemi bylo přítomno více než dva miliony vojáků. Tento počet klesal, nástup studené války a prohlubování vzájemných animozit vedlo k opaku a ustálení na zhruba čtvrt milionů vojáků v Německu.

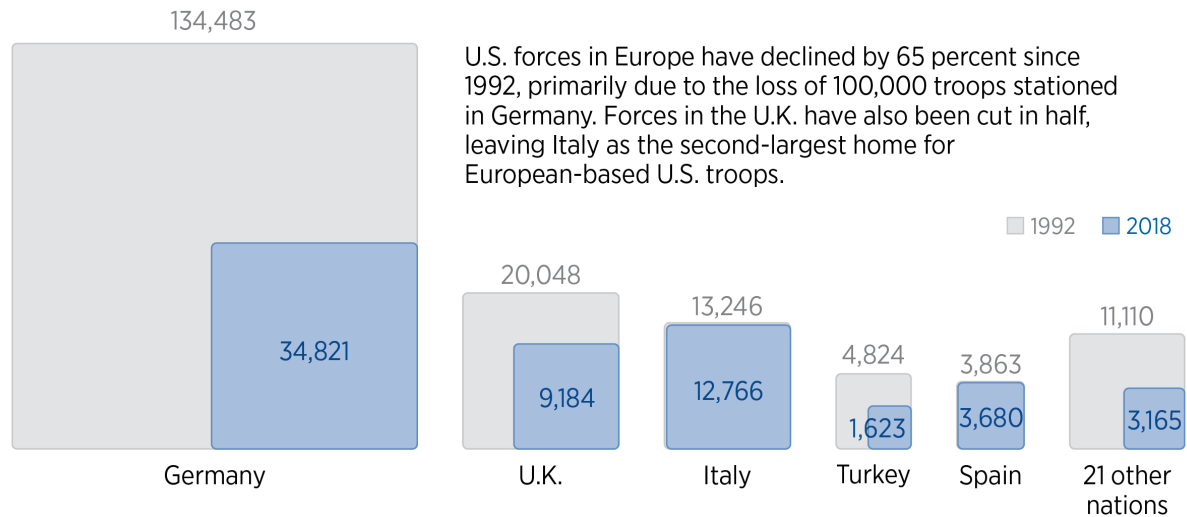
Konec studené války znamenal další změnu geopolitiky a bezpečnostní situace nejen v Evropě. Pád Sovětského svazu znamenal výrazné oslabení Ruska, které nebylo považované za takovou hrozbu jako dříve. Hranice Severoatlantické aliance se postupně posunuly výrazně na východ, což bylo způsobeno jejím rozšířením o bývalé členy Varšavské smlouvy a některé bývalé sovětské republiky. Vyjmenovat lze například pobaltské republiky, Polsko či Rumunsko. Vnímání bezpečnostní reality v novém tisíciletí dokonce vedlo v roce 2013 ke stažení posledních 22 tanků Abrams, čímž se ukončila 69 letá etapa přítomnosti amerických bojových tanků na starém kontinentě (BusinessInsider 2018).

Vystřízlivění pak přinesl zlomový rok 2014. Ruská okupace a anexe Krymu následovaná angažovaností téhož státu na východě Ukrajiny vedly k výrazným změnám. Mnoho zemí východní a střední Evropy si uvědomilo podcenění situace a vlastní nepřípravenost na podobný scénář. Nejvíce se z členů NATO logicky cítili ohrožení přímí sousedi Ruské federace – Polsko a pobaltské státy. Žádosti těchto zemí pak implikují potřebu nárůstu americké vojenské přítomnosti v této oblasti a Evropě obecně.

CHART 6

U.S. Presence in Europe Has Declined

NOTE: 2018 figures are as of March.

SOURCES: U.S. Department of Defense, Defense Manpower Data Center, "DoD Personnel, Workforce Reports & Publications: Historical Reports—Military Only—1950, 1953–1999," https://www.dmdc.osd.mil/appj/dwp/dwp_reports.jsp (accessed August 10, 2018), and U.S. Department of Defense, Defense Manpower Data Center, "DoD Personnel, Workforce Reports & Publications: Military and Civilian Personnel by Service/Agency by State/Country," https://www.dmdc.osd.mil/appj/dwp/dwp_reports.jsp (accessed August 10, 2018).

heritage.org

2 European Deterrence Initiative

Nutnost prohloubení spolupráce mezi evropskými zeměmi a Spojenými státy jakožto reakce na ruskou agresi jako první pojmenoval tehdejší americký prezident Barack Obama při schůzce se svým polským protějškem Bronisławem Komorowskim. Oznámil zde přesunutí jednotek a vybavení do Evropy, rotaci jednotek a navýšení personálů. Zároveň vyzval Kongres ke schválení miliardového rozpočtu pro tento účel (Voanews 2014).

V roce 2017 National Defense Authorization Act přejmenoval Obamovu iniciativu známou jako European Reassurance Initiative na European Deterrence Initiative (EDI). Hodnota rozpočtu přitom každým rokem rostla. V roce 2014 to byla miliarda dolarů, pro rok 2019 již bylo žádaných 6,5 miliardy dolarů, které mimo jiné znamenaly meziroční zvýšení o 1,7 miliardy. Tento rozpočet má pokrýt přítomnost více jak devíti

tisíc vojáků, 458 příslušníků letectva a 350 příslušníků námořnictva. Aktivity jsou rozprostřené ve třech hlavních programech – tzv. Brigade Combat Teams, velitelství divize a služby umožňující celkovou podporu fungování mise. Slouží k financování společných cvičení (například Saber Strike 2018¹) a provozu protiraketové obrany prostřednictvím systémů Patriot a Aegis Ashore. Rozpočet slouží i k vylepšení vojenských základen a infrastruktury např. v Estonsku, Litvě nebo Lotyšsku. V neposlední řadě je cílem vybudovat spojenecké kapacity za účelem zvýšení odstrašení.

2.1 Rozpočet EDI na rok 2020

Kongresu byl v březnu předložen návrh rozpočtu EDI pro fiskální rok 2020. Obrázek níž zobrazuje hlavní položky. I když je Kongresmanům doporučeno si prostudovat příložený návrh kompletního rozpočtu², představené budou klíčové položky.

European Deterrence Initiative (EDI)	FY 2018	FY 2019	FY 2020
<i>(Dollars in Millions)*</i>	<u>Enacted</u>	<u>Enacted</u>	<u>Request</u>
Increased Presence	1,732.7	1,874.7	2,051.2
Exercises and Training	217.7	290.8	608.7
Enhanced Prepositioning	2,221.8	3,189.8	2,352.6
Improved Infrastructure	337.8	826.8	523.8
Building Partnership Capacity	267.3	352.3	374.3
Total:	4,777.3	6,534.4	5,910.6

*Numbers may not add due to rounding

Increased presence představuje výdaje na stálou přítomnost pozemních, vzdušných i námořních sil v souladu s článkem 5 Washingtonské smlouvy. 875 milionů je vyčleněno na rotující brigádu, 105 milionů na leteckou a 78 milionů na podporu eFP. Námořní síly vyjdou na 343 milionů, letecké na 320. Největší položku v návrhu představuje 1,8 miliardy na budování Army Prepositioned Stock, tedy „sklady“ umožňující zásobování ozbrojených sil bez nutnosti dlouhých

¹ Cvičení se uskutečnilo v dnech 3.-15. června. Přítomných bylo 18 tisíc jednotek z 19 zemí NATO. Cvičení zahrnovalo letecký výsadek v Litvě, konvoj z Německa do Litvy a několik nácíků přechodů mostů a řek (U.S. Army Europe 2018)

²Dostupné z:

https://comptroller.defense.gov/Portals/45/Documents/defbudget/fy2020/fy2020_EDI_JBook.pdf?fbclid=IwAR3DHRVgYT6cNGwnIJZLITryHlc7JZzX21qarRw-7OPzmCCPxfjv8S8f0

zásobovacích tras v případě vypuknutí konfliktu. 523 milionů je požadovaných na budování a vylepšení infrastruktury napříč evropským jevištěm (tedy nejen ve východní Evropě). Projekty mají být primárně financovány pomocí Military Construction (MILCON). Polovina výdajů je určena pro budování letecké infrastruktury. Kromě 520 milionů je dalších 374,3 milionů určeno primárně na budování nové infrastruktury spojenců.

V moci Kongresmanů tak je rozhodnout o přerozdělení prostředků. Můžou rozhodnout o ještě výraznějším preferování některých oblastí a do těch přesunout peníze z pro ně méně důležitých výdajů. Měli by ale mít na paměti, že jednotlivé oblasti jsou úzce propojené, a tak podcenění některé z nich může mít nedozírné následky.

2.2 Operace Atlantic Resolve

Právě Operace Atlantic Resolve je jedním z hlavních projevů americké angažovanosti ve východní Evropě. Na rozdíl od Enhanced forward presence (která je pod hlavičkou NATO), je Atlantic Resolve čistě projektem Spojených států. Cílem je zvýšit připravenost, interoperabilitu a posílit vazby mezi spojenci. „Operace“ (i když se nejedná o operaci v pravém slova smyslu) je tvořena stálou přítomností 22 tisíců amerických vojáků - 500 v Belgii, 19000 v Německu a 2500 v Itálii. Doplňuje je víc jak 12 000 civilistů a místních příslušníků. Zahrnuje mnohonárodnostní výcvik a rotační přítomnost jednotek v Bulharsku, Estonsku, Maďarsku, Litvě, Lotyšsku, Polsku a Rumunsku. Kromě těchto jednotek tu působí tři brigádní týmy. První obrněná brigáda zahrnuje 3300 vojáků, 85 tanků, 390 pásových a 975 kolových vozidel. Od června 2018 je rozmístěna v Polsku, Německu, Rumunsku, Bulharsku a Maďarsku. Letecká brigáda je tvořena 1700 vojáky, 12 helikoptéry Chinook, 24 Apache a 52 vrtulníky Black Hawk. Rozmístěna je v Německu, Polsku, Litvě a Rumunsku. Poslední je logistická brigáda tvořená 11 jednotkami, 900 členy personálu a 1600 kusy vybavení (U.S. Army 2018b). Na rotující misi v rámci Atlantic Resolve je alokováno celkem 6000 vojáků. A z EDI jsou financováni i tzv. Army Prepositioned Stocks v Německu, Nizozemí, Belgii a Itálii.

2.3 Enhanced forward Presence

V roce 2016 summit NATO ve Varšavě rozhodl o vytvoření skupin Enhanced Forward Presence (EFP) v Polsku a Pobaltí a Tailored Forward Presence (TFP) v oblasti Černého moře (European Deterrence Initiative 2018). EFP se skládá ze čtyř skupin. První pod vedením Velké Británie operuje v Estonsku³, druhá pod vedením Kanady v Lotyšsku⁴, Německem vedená v Litvě⁵ a v Polsku operující vedou Američané⁶. Personál dohromady ve všech 4 zemích čítá 4547 vojáků (NATO's Enhanced Forward Presence 2018). Toto číslo ale nemusí být konečné, protože na červencovém summitu v Bruselu se ministři obrany států NATO dohodli na plánu, podle kterého se do roku 2020 tento počet zvýší na nejméně 30 tisíc vojáků, dále se navýší počty letadel a vojenských lodí (NYTimes 2018).

3 Polsko

Nejsilnějším a nejdůvěryhodnějším spojencem Spojených států z východního křídla Aliance je Polsko. A to až do té míry, že jakkoliv je velká část politického spektra (v čele s vládní stranou Právo a Spravedlnost) euroskeptická, projevuje o to větší náklonost k atlantismu (důraz na transatlantickou vazbu). Zároveň se jedná o největšího rivala Ruska v regionu. Důvody jsou nejen historické, kdy je vzájemný vztah rámován mnoha pro Polsko negativními zkušenostmi. Jako příklad, který tvoří vrchol ledovce, lze uvést pakt Molotov-Ribbentrop mezi SSSR a nacistickým Německem a následné rozdělení území Polska.

Poláci si dobré vztahy se Spojenými státy po roce 1989 vybudovali dlouhodobou vzájemnou spoluprací, kdy jako první podpořili (nejen) americké angažmá v Iráku, Kosovu a Afghánistánu. Stejně tak bojovali i proti Islámskému státu. Polsko pravidelně hostí cvičení a spojenecké jednotky. O vzájemné důvěře svědčí i prodej protivzdušného systému Patriot, ke kterému mají přístup pouze nejbližší američtí

³ 987 vojáků z Británie, Dánska a Islandu

⁴ 1175 vojáků z Kanady, Albánie, Itálie, Polska, Slovenska, Slovinska a Španělska

⁵ 1271- Německo, Chorvatsko, Francie, Nizozemsko, Norsko, Belgie, Island

⁶ 1114- USA, Chorvatsko, Rumunsko, Británie

spojenci. Dodání je plánováno na rok 2022 spolu s nejmodernějšími systémy řízení, které budou mít kromě Polska pouze Spojené státy a Japonsko (Info 2018). Dlouhodobě též splňují závazky vůči NATO ohledně výdajů na obranu a to až do té míry, že do roku 2030 je v plánu navýšení na 2,5 % HDP. Zároveň více než 20 % ročního rozpočtu je věnováno na modernizaci.

3.1 Stála základna v Polsku

Svou geopolitickou situaci si Polsko uvědomuje více než dostatečně. Proto se rozhodlo požádat USA o umístění stálé základny Spojených států na vlastním území, konkrétně mezi městy Bydgoszcz a Toruń. Hned na úvod je důležité zmínit, že Poláci žádají o přítomnost přímo Spojené státy, nikoliv NATO. To jednak ukazuje důraz současné polské vlády na bilaterální vztahy. Dále se tím efektivně vyhýbá porušení (nezávazné) smlouvy mezi Ruskem a NATO z roku 1997, tzv. Founding Act, který vylučuje stálou přítomnost aliančních jednotek na polském území.

Nejedná se přitom o žádnou novinku. Vybudování základny je dlouhodobým strategickým cílem Varšavy. Spojené státy mají informaci o této žádosti už od ledna 2018. I když jsou představy Polska pravděpodobně přehnané (hovoří o obrněné divizi, která sestává 21 tisíc vojáků), nelze jejich návrh pouze přejít.

V návrhu, který vypracovali, zdůrazňují především výborné vzájemné vztahy a ochotu spolufinancovat základnu dvěma miliardami dolarů. Základna podle jejich slov výrazně posilí strategické možnosti v oblasti a také bude schopná podpořit efektivnější obranu nejzranitelnějšího místa východního křídla NATO, tzv. Suwalki gap, tedy polsko-litevské hranice.

Základna by navíc krom spolufinancování polskou vládou dostala i další výhody. Byla by osvobozená od daní, investice do infrastruktury by byly prováděny v souladu s operačními potřebami obou partnerů. Zároveň by polská vláda byla ochotná přistoupit ke zrychlenému stavebnímu řízení.

Hovoří i o dalších výhodách. Zvýšení přítomnosti by Spojeným státům – alespoň podle slov Poláků – pomohlo vyrovnat čínskou expanzi. Vybraná lokalita disponuje možností kooperace s dalšími jednotkami NATO a výcvikovými středisky. Zároveň zahrnuje 15 nemocnic, 7 veřejných univerzit, dvě mezinárodní školy. Americké velvyslanectví ve Varšavě je vzdálené 160 kilometrů a podobná je i vzdálenost do přístavu ve Gdyni. Zároveň má dobré spojení i Německem (Ministry of National Defence 2018).

Plán samozřejmě nemá pouze pozitivní ohlasy. Kritika se nesnáší jen z Ruské strany, ale i z domácích řad. Vyčítá se jí provokace Ruska, kterému poskytne jednoduchou možnost vykreslit Západ jako agresora a tu stranu, která obchází dohody. Realizace stálé základny by vyžadovala vybudování odpovídajících amerických instalací, škol, obchodů a další infrastruktury spolu s nutností příchodu rodin příslušníků, což jsou aspekty, které se při rotujícím principu nemusí řešit. Otázkou by byl i konkrétní výběr jednotek. Přesunutí existujících bojových skupin ze základen v Texasu, Kansasu či Coloradu by pravděpodobně vyvolalo silný nesouhlas kongresmanů z těchto států, jelikož jejich přítomnost má výrazné ekonomické aspekty.

Proti postoji „jestřábů“, kteří by preferovali stálou základnu, stojí kompromisní postoj, obhajující expanzi rotujících týmů po celém východním křídle od Estonska po Bulharsko a případně i na Ukrajině a v Gruzii. Zároveň tento přístup zdůrazňuje primární potřebu vzdušné a raketové obrany, logistické podpory, vojenské policie, zpravodajských služeb a odborníků na komunikaci. Většinu těchto prvků je možné najít v armádních rezervách a Národní gardě. Garda má zároveň partnerské programy se všemi východoevropskými zeměmi, což poskytuje Spojeným státům další možnost zvýšení přítomnosti bez nutnosti budovat základnu (Politico 2018).

4 Pobaltské státy

Nejcitlivěji hrozbu Ruska vnímají pobaltské země. Není to překvapení, jelikož předpokládají, že jsou po Ukrajině další „na řadě“ a to hned z několika důvodů. Především by jejich případným obsazením získalo pozemní spojení s Kaliningradskou oblastí a možnost ovládnout Baltské moře. Kvůli obrovské mocenské asymetrii ve

vzájemném vztahu nemají tyto země možnost vzdorovat silnějšímu sousedovi samostatně. V neposlední řadě se jedná o bývalé sovětské republiky, které Rusko vnímá jako přirozenou součást své sféry vlivu a je zde potenciální snaha původní hranice obnovit. Zároveň by v případě úspěchu obnovilo svůj vliv v Evropě a způsobilo kolaps NATO, které by se ukázalo jako ve své podstatě nefunkční organizace (Project 1721 2018).

Spojené státy mají vůči Pobaltí dlouhodobě pozitivní vztah. Uznávaly jejich svrchovanost již v období sovětské okupace a zejména se prakticky angažují v jejich obraně. Příkladem je plánovaná investice ve výši skoro 100 milionů dolarů na nákup munice velkého kalibru a dalších 70 milionů na výcvikové programy. Spolupráce se přitom neomezuje jen na vojenskou podporu, ale i na pomoc s energetickou diverzifikací nebo bojem s dezinformacemi, podporou nezávislých médií a mediální gramotnosti (Editorials 2018).

Nejohroženější ze všech zemí je Litva, proti které hrají geografické i strategické podmínky. Hraničí sice s Polskem, tato hranice je ale krátká a lehce napadnutelná z obou stran (z Rusku nakloněného Běloruska i z Kaliningradu). Pád Litvy by vedl k izolaci Lotyšska i Estonska. V těchto dvou státech zase relativně větší problém představuje ruská menšina, která tvoří až třetinu populace. Jeden z největších problémů však Pobaltí již úspěšně řeší – energetickou bezpečnost, respektive závislost na Rusku. Například Litevci si od Norska pronajímají terminál na převoz zkapalněného plynu. Podobné projekty plánují i ostatní státy. Polsku v roce 2022 vyprší smlouva z Gazpromem a vláda prosazuje úplné odstřížení od ruských zdrojů.

Z těchto důvodů se Pobaltí spoléhá na NATO a snaží se zodpovědně plnit závazky ohledně výdajů na obranu a zároveň už před několika roky obnovily všeobecnou brannou povinnost. Jejich ozbrojené síly jsou budované okolo pěchotních brigád a dále je doplňují dobrovolníci. I přestože všechny státy se pohybují okolo oněch 2 % HDP, jejich ekonomiky jsou tak malé, že ani to nestačí na rozšíření sil. Polovinu rozpočtu Lotyšska spotřebuje udržování současného stavu armády, což nechává minimální prostor pro rozvoj. Do roku 2020 chce Litva dosáhnout 2 %, ale i začít s nákupem

bojových vozidel pěchoty, protitankových a protiletectkých zbraní. Problémem všech států je i nutnost najímat kvalitní personál z omezených lidských zdrojů, což alokuje další peníze.

Kvůli vysoké finanční náročnosti tak státy musí spoléhat na pokrytí vzdušného prostoru ostatními letectvy států NATO. Jejich nejlepší ochranou je kromě vzájemné spolupráce schopnost odstrašení. Strategie NATO spoléhá na hrozbu rychlé reakce v případě napadnutí zemí, kdy nasazení pravidelných jednotek dostupných na místě by bylo nedostačující.

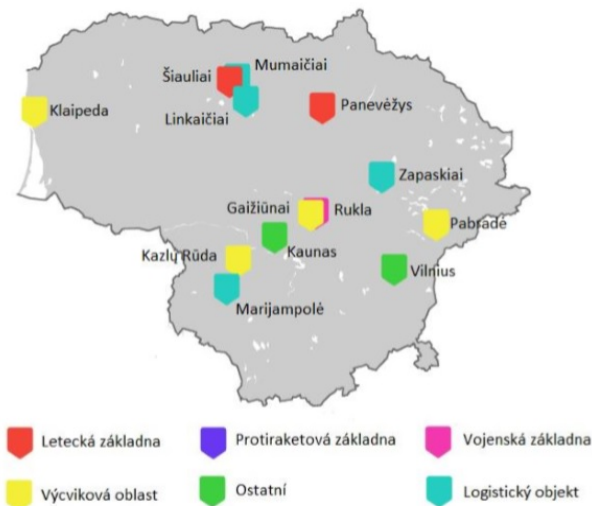
V současnosti Spojené státy a další spojenci z NATO využívají několik základen, jejichž rozmístění a typologie je vidět na následujících mapách.

Mapa 7: Vojenské objekty zahrnuté v estonsko-americké smlouvě

Mapa 9: Vojenské objekty zahrnuté v lotyšsko-americké smlouvě

Mapa 8: Vojenské objekty zahrnuté v litevsko-americké smlouvě

5 Rumunsko

Přestože situaci na severu lze označit za diskutovanější, důležitou roli hraje i Rumunsko. Spolu s Bulharskem a Tureckem zabezpečuje přístup k Černému moři, kde je situace podobná jako v ostatních oblastech v ruském sousedství. Dlouhé roky docházelo k postupnému poklesu bojového potenciálu, obsazení Krymu a především incident v Kerčském průlivu z listopadu 2018 však vedly k rozhodnutí nejvyšších představitelů poslat do Černého moře další lodě.

Americká armáda tu využívá leteckou základnu Mihail Kogalniceanu a základnu Deveselu. Právě tu byl v květnu 2016 vybudovaný protiraketový systém Aegis Ashore

od Lockheed Martin. Zároveň se Rumunsko stejně jako Polsko přidalo k žádosti o systémy Patriot. Americká pomoc tu ale nekončila jen v dodávkách zbraní, obě zmíněné základny byly zrekonstruovány z amerických peněz. Mihail Kogalniceanu sloužil od roku 2014 jako tranzitní uzel pro amerických vojáků směřující do Afghánistánu. V roce 2016 bylo rozhodnuté o umístění obrněné brigády v síle 1000 mužů vybavené tanky Abrams a bojovými vozidly Bradley. Tím však investice nekončí, z rozpočtu pro rok 2019 tu směřuje dalších skoro 22 milionů dolarů na vybudování rampy na náklad a výklad výbušnin a munice. Do budoucna láká Spojené státy i 73. rumunská letecká základna u města Campia Turzia, kam už začali směřovat první investice v hodnotě 20 milionů dolarů. Kromě toho USA využívají i tři výcvikové oblasti – Smardan, Babadag a Cincu (Marvan 2018).

6 Závěr

Přítomnost ve východní Evropě přináší mnoho otázek, které je potřeba brát do úvahy. Ze strategického hlediska je pozice spojenců v oblasti značně nevýhodná. Vybudování stálé vojenské základny by tuto nevýhodu zmenšilo a sloužilo jako další odstrašení. Díky podpoře polské vlády by neležely všechny náklady na bedrech amerických daňových poplatníků. Pro Donalda Trumpa může hrát roli i možnost zapsat se do historie, neboť základna by mohla nést název Fort Trump. Zároveň jej s šedou eminencí polské politiky, Jarosławem Kaczyńskim, pojí velké ideové (konzervativní) průniky. Návrh apriori neodmítá ani Kongres, který již Pentagon pověřil analýzou možných řešení. Ačkoli měl být výsledek známý v březnu 2019, jednání se vlečou. I z tohoto důvodu tak Bílý Dům tlačí na Ministerstvo. Ve prospěch snah Poláků hraje i poslední vývoj. Jednak se blíží 80. výročí vypuknutí Druhé světové války, na kterém se má v Polsku okrem amerického prezidenta zúčastnit taktéž prezident Německa a vůdce dalších evropských zemí a představitelé NATO a OSN. Poláci tak očekávají, že nejpozději na tomhle výročí bude oznámena nová spolupráce. Poselství by bylo o to silnější, že na oslavy nebyl pozván Vladimír Putin. Důležitější se ale zdá být personální výměna v Pentagonu. Jamesa Mattisa, který byl odpůrcem návrhu kvůli obavám z eskalace napětí, nahradil Patrick Shanahan. Jako uvádí Rzeczpospolita

(2019), polští vyjednávači mají úzké vazby na poradce pro národní bezpečnost Johna Boltona, který má přímý vliv na prezidenta Trumpa. Na druhou stranu je třeba počítat i s negativními reakcemi nejen některých spojenců, kteří by to mohli vnímat jako obcházení NATO, ale i Ruska, což může vést k další spirále zbrojení. Zároveň je třeba vyřešit, zda dislokovat již existující jednotky, či vytvořit nové, což ale zabere nějaký čas.

Základem však nadále zůstávají společná cvičení se spojenci a přítomnost rotujících jednotek. Díky dalšímu navýšení rozpočtu EDI mohou obě složky dále ve zvětšujících se objemech pokračovat. Stejně tak je potřebné pomoci spojencům s dalšími akvizicemi. I když americká administrativa vytrvale kritizuje nedostatečné výdajů Evropanů na obranu, východní křídlo NATO k této problematice přistupuje převážně zodpovědně.

Podstatná je i otázka Rumunska, respektive Bulharska. Spojené státy jednak investovaly výrazné množství prostředků na vojenské vybavení, jednak jsou tyto země důležité pro kontrolu Černého moře. Se zvyšující se agresivitou Ruska je potřebné zaujmout stanovisko přítomnosti námořnictva v oblasti.

Kongresmani by měli věnovat pozornost i dalším otázkám jako jsou podpora Ukrajiny a Gruzie, další posílení bezpečnosti celého východního křídla Aliance (kde je potřebné dbát i na dopravní infrastrukturu důležitou efektivní přísun posil v případě konfliktu), negativní aspekty spojené s hybridním ovlivňováním, dezinformacemi a v některých zemích kolísající podporou NATO. Pokud hodlají Spojené státy nadále podporovat NATO, měly by vydat rozhodné záruky v souvislosti s článkem 5 Washingtonské smlouvy.

Kongres může být při těchto otázkách značně rozdělen, když se názorové trhliny budou linout napříč oběma stranami. Velmi důležitým klíčem bude obecný postoj vůči americké angažovanosti ve světě. Stejně tak mohou do rozhodování zasáhnout partikulární zájmy týkající se jednotlivých volebních okrsků. Obrovské příležitosti představuje přítomnost i pro americký zbrojní průmysl, který se pokusí vydělat na přílivu investic i nových akvizicích.

7 Zdroje

BusinessInsider: 2018. NATO forces are relearning the lessons of the Cold War to face Russian threats. (cit. 2019-01-17). Dostupné z: <https://www.businessinsider.com/nato-relearning-cold-war-tactics-to-face-new-threats-in-europe-2018-7>.

Editorials: 2018. U.S. Celebrates Relations With Baltic Nations. (cit. 2019-01-17). Dostupné z: <https://editorials.voa.gov/a/us-celebrates-relations-baltic-nations/4336035.html>.

European Deterrence Initiative: 2018. European Deterrence Initiative: the transatlantic security guarantee. (cit. 2019-01-17). Dostupné z: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/625117/EPRS_BRI\(2018\)625117_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/625117/EPRS_BRI(2018)625117_EN.pdf).

Info: 2018. ANALÝZA: Nákupem patriotů ze sebe Polsko udělalo terč. Přesto udělalo dobře. (cit. 2019-01-17). Dostupné z: <https://www.info.cz/svet/analyza-nakupem-patriotu-ze-sebe-polsko-udelalo-terc-presto-udelalo-dobre-27040.html>.

MARVAN, Jiří. *Americké základny na východním okraji NATO*. Praha, 2018. Diplomová práce. Vysoká škola ekonomická. Vedoucí práce Eichler, Jan.

Ministry of national defence: 2018. C (cit. 2019-01-17). Dostupné z: <https://g8fip1kplyr33r3krz5b97d1-wpengine.netdna-ssl.com/wp-content/uploads/2018/05/Proposal-for-a-U.S.-Permanent-Presence-in-Poland-2018.pdf>.

NATO's Enhanced Forward Presence: 2018. NATO's Enhanced Forward Presence. (cit. 2019-01-17). Dostupné z: https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/pdf_2018_06/20180606_1806-factsheet_efp_en.pdf.

NYTimes: 2018. In Eastern Europe, U.S. Military Girds Against Russian Might and Manipulation. (cit. 2019-01-17). Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2018/06/27/us/politics/american-allies-russia-baltics-poland-hybrid-warfare.html>.

Politico: 2018. Don't put US bases in Poland. (cit. 2019-01-17). Dostupné z: <https://www.politico.eu/article/dont-put-us-bases-in-poland/>.

Project 1721: 2018. PROJECT 1721 A U.S. Army War College Assessment on Russian Strategy in Eastern Europe and Recommendations on how to Leverage Landpower to Maintain the Peace. (cit. 2019-01-17). Dostupné z: <https://ssi.armywarcollege.edu/pubs/display.cfm?pubID=1342>.

Rzeczpospolita: 2019. Donald Trump chce dealu z rządem PiS. (cit. 2019-04-22). Dostupné z: <https://www.rp.pl/Prezydent--USA/304149959-Donald-Trump-chce-dealu-z-rzadem-PiS.html>.

US army Europe: 2018. Saber Strike 18. (cit. 2019-01-17). Dostupné z: <http://www.eur.army.mil/Portals/19/Fact%20Sheets/Saber%20Strike%20Fact%20Sheet.pdf?ver=2018-06-25-071832-340>.

US army Europe: 2018b. Atlantic Resolve. (cit. 2019-01-17). Dostupné z: <http://www.eur.army.mil/AtlanticResolve/>

Voanews: 2014. Remarks by President Obama and President Komorowski of Poland in a Joint Press Conference. (cit. 2019-01-17). Dostupné z: <https://www.voanews.com/a/remarks-by-president-obama-and-president-komorowski-of-poland-in-a-joint-press-conference/1929129.html>.

Whitehouse: 2018. National Security Strategy of the United States of America. (cit. 2019-01-17). Dostupné z: <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2017/12/NSS-Final-12-18-2017-0905.pdf>.

8 Další užitečné odkazy:

<https://www.heritage.org/military-strength/assessing-the-global-operating-environment/europe>.

<https://warontherocks.com/2018/10/the-case-for-a-permanent-u-s-military-presence-in-poland/>.

<http://www.gmfus.org/publications/beyond-european-versus-transatlantic-defense>.

<https://www.nytimes.com/2018/06/27/us/politics/american-allies-russia-baltics-poland-hybrid-warfare.html>.

<https://www.globalresearch.ca/the-battle-of-the-three-seas-geopolitics-of-central-and-eastern-europe-us-russia-confrontation/5645872>.

<http://sfppr.org/2018/02/americas-policy-in-eastern-europe-u-s-romanian-common-interests/>.